

Tertio nr. 562 - 17 november 2010

Goed en kwaad in woord en beeld

Tussen goed en kwaad. Zo heet het jongste magazine in de reeks over 'levensvragen in dialoog met het christelijk geloof' van Ilse Cornu en Johan Van der Vloet. Met een bijbehorende website en dvd en een uitneembare special over het sacrament van de verzoening, presenteren de auteurs een gedegen multimediaal project voor volwassenencatechese over kwaad, schuld en vergeving.

Peter Vande Vyvere | De auteurs zijn niet aan hun proefstuk toe. Eerder verschenen cahiers bij het doopsel, de uitvaart, het huwelijk en de ziekenzalving. Telkens met eenzelfde originele formule: inhoudelijk komen zowel existentiële, spirituele als liturgische en theologische vragen aan bod. Vormelijk krijg je een hedendaags en aantrekkelijk uitgegeven cahier met interviews, informatieve teksten en getuigenissen. Daarbij vallen de knappe interviews met een internationaal gezelschap van experts en prominente figuren op. En elk van de cahiers bevat ook stevast getuigenissen van bekende Vlamingen en Nederlanders – dat is meegenomen in een tijd waarin het christelijke geloof niet bepaald aan plausibiliteit wint. Deze keer gaat het dus over goed en kwaad, zonde en vergeving. De auteurs verkennen eerst de noties kwaad, schuld en vergeving. Ze belichten hoe de cultuur – film en literatuur –, de wetenschap, de psychologie en de filosofie daar tegenaan kijken. Dat alles in beknopte en toegankelijke vorm.

Indrukwekkend verhaal

Dan passeren een reeks ervaringen en getuigenissen de revue. Opmerkelijke gesprekspartners zijn strafpleiter Jef Vermassen en Europees president Herman Van Rompuy. De wereld van de psychotherapie, het militair pastoraat en het gevangenispastoraat, de Sant'Egidiogemeenschap en de groeigroepen voor vergeving krijgen een stem. Indrukwekkend is het verhaal van een vrouw wier familieleven verwoest werd door een ongeval. De Bijbel en de katholieke ethische reflectie komen aan bod en er is een lang, ietwat veeleisend, maar indringend interview met de Frans-Zwitserse theologe Lytta Basset, wereldvermaard om haar werk over schuld en vergeving. Frère Aloïs van Taizé, de opvolger van frère Roger, reflecteert over verzoening. De cahierredacteurs zelf halen op een overtuigende manier het beladen woord 'zonde' van onder het stof.

Verder is er een mooi dossier over 'kerk en schuld' waarin de donkere bladzijden uit de kerkgeschiedenis worden opengeslagen: de inquisitie, de kruistochten en de heksenverbranding. Knip daarin is het interview met Jan Dumon, sinds 2005 secretaris-generaal van de Pauselijke Missiewerken Sint-Petrus Apostel in Rome. "We komen inderdaad uit een ongelukkig verleden waarin missie gelijk stond aan terreinbezetting", geeft hij toe. "Dat staat haaks op de evangelische boodschap. Missie is in zekere zin machteloos: ze kan enkel getuigen vanuit de eigen ervaring."

Bijbelse kijk op goed en kwaad

Een andere originele en kritische stem is die van de aartsbisschop van het Franse Poitiers, Albert Rouet. Onder de veelzeggende kop Een moraal die niet liefheeft, deugt niet pleit hij voor een herontdekking van een Bijbelse, relationele kijk op goed en kwaad. "De funderende gedachte van de Bijbel draait niet rond het schrijven van een wet, maar rond het aanbieden van een verbond, een interpersoonlijke relatie", zegt hij. "Er is altijd sprake van beweging, hoop en ontmoeting. Voor Christus is de echte tegenstelling niet deze tussen goed en kwaad, maar wel deze tussen open en gesloten."

Meer over het sociale spreken

Rouet geeft ook een verrassende verklaring voor de gepikeerde reacties van velen op de seksuele ethiek van de kerk. "Het echte probleem is dat we leven in een maatschappij die enkel de seksuele ruimte nog overlaat als mogelijkheid tot vrijheid. Daarom reageren mensen heel sterk als ze ook op dit terrein worden teruggesloten. Het is hun enige vrijplaats." De kerk moet de maatschappij interpellieren om mensen op andere terreinen meer individualiteit te garanderen en dus – op paradoxale wijze – meer over het sociale spreken, meent hij. Dit pretentieloze cahier bevat meer van dit soort opmerkelijke inzichten.

Ilse Cornu en Johan Van der Vloet, Tussen goed en kwaad, Halewijn, Antwerpen, 80 blz., €4 (€7 met

cd), bestellen via www.goedenkwaad.info. De website bevat ook bijkomende informatie en verwerkingstips bij het magazine.